

246311 - Paranın değeri düştükten sonra mehrin bakiyesini ödemek

Soru

Eşi vefat eden bir kadının mehir bakiyesi 1950 yılı itibarıyla 600 Irak dinarı kalmıştı. Fakat Irak parasının değeri zamanımızda düşmesiyle kadın, bakiyenin altın ile hesaplanmasını istedi. Kısacası alacağı hesaplandığında bir buçuk kilo altına tekabül ediyor. Ayrıca bu şekilde hesaplandığında beş çocuğu mirastan mahrum kalıyor. Bu durumda mehir bakiyesi nasıl hesaplanması gerekir?

Detaylı cevap

Mehir bakiyesi, diğer borçlar gibi üzerine anlaşıldığı para birimiyle ödenmesi gerekir. Para birimi tedavülden kalkmadığı müddetçe değer düşmesi veya yükselmesine bakılmaksızın aynı miktarda ödenir. Alimlerin cumhuru bu görüştedir.

Fakat bazı alimler şöyle der: Şayet borç üçte biri kadar değer kaybederse bu durumda borç verilmiş zamanındaki değer esas alınarak ödenir. Diğer alimlere göre bu durumda iki taraf, ortak noktada anlaşır.

Bu konudaki görüşler ve delilleri ([220839](#)) nolu sorunun cevabında detaylıca açıklanmıştır. Bununla birlikte görüşlerin en tercihlisi aynı değeri iade etmek veya değeri üçte bir kadar düşmüşse tarafların kendi aralarında anlaşmalarıdır.

Bahreyn’de 1999 yılında Faysal Bankası işbirliğiyle kurulan İslami Fıkıh Komitesi tarafından ele alınan “Enflasyon konularını incelemek için ekonomik fıkıh sempozyumu” konusunda şu tavsiyeler alınmıştır:

Sözleşme anında enflasyonun gerçekleşmesi beklenmiyorsa veya daha sonra gerçekleşirse; geri ödeme zamanında enflasyon çok ya da az olabilir. Yüksek enflasyon kriteri, ertelenen borç miktarının üçte birine ulaşmasıdır.

1-Enflasyon düşük bir seviyedeysse borcun tutarını düzeltmeye sebep olamaz. Çünkü asıl olan borcu tutarıyla ödemektir. Düşük tutarlar şeriatta affedilir.

2-Şayet enflasyon yüksek seviyede olup borcu aynı tutarda ödemek borç verene zarar veriyorsa bu durumda zararı telafi etmek gerekir. Çünkü temel kurala göre “Zarar giderilir”

Bu durumda çözüm karşılıklı anlaşmadır. Her iki tarafın razı olacağı şekilde enflasyon farkı her iki tarafa bölüştürülür ve karşılıklı anlaşmayla borç ödenir.

Sonuç olarak kadın ile çocukları arasında enflasyon tutarı hususunda karşılıklı anlaşma yapılır ve buna göre miras paylaşılır.

En iyisini Allah bilir.